

हड्कडको शिक्षाको विशिष्टता

विद्यालयको शिक्षा

हड्कडमा विद्यालयको शिक्षालाई किन्डरगार्टन (Kindergarten), प्राथमिक (Primary) र माध्यमिक (Secondary) गरी छुट्याइएको छ। किन्डरगार्टन शैक्षिक संस्थाहरू निजी रूपमा संचालन हुन्छन् र तीन वर्षदेखि छ वर्षसम्मका बालबालिकालाई प्रदान गर्दछन्। केही किन्डरगार्टनहरू तीन वर्षभन्दा मुनिका बालबालिकाको लागि बाल रेखदेख सेवाहरू प्रदान गर्ने बाल रेखदेख केन्द्रहरूसँग सम्बन्धन प्राप्त छन्।

सामान्यतया प्राथमिक शिक्षा ६ वर्षको उमेरदेखि सुरु हुन्छ (न्युनतम भर्ना गर्ने उमेर ५ वर्ष द महिना हो)। सबै योग्य बालबालिकाहरूलाई आवेदनअनुसार सरकारी वा अनुदानबाट चलेका प्राथमिक विद्यालयहरूमा “प्राथमिक एक भर्ना प्रणाली” बाट प्राथमिक १ मा ठाउँ छुट्याइन्छ। सरकारी तथा अनुदानबाट चलेका सबै प्राथमिक विद्यालयहरूमा प्राथमिक शिक्षा निःशुल्क उपलब्ध छ।

प्राथमिक शिक्षा सिद्धिएपछि विद्यार्थीहरू “माध्यमिक विद्यालय ठाउँ निर्धारण प्रणाली” मा सहभाग भएर अनुदान प्राप्त माध्यमिक १ मा ठाउँ छुट्याइन्छ। विद्यार्थीहरूले ६ वर्षको निःशुल्क माध्यमिक शिक्षा आज्ञन गर्न सुरुवात गर्दछन्।

सन् 2008/09 शैक्षिक वर्षदेखि माध्यमिक ३ छोड्नेहरूका लागि व्यावसायिक तालिम परिषद्द्वारा पूर्णकालीन कोर्स संचालन गर्न अनि सिनियर माध्यमिक विद्यार्थीहरूका लागि मुल्धार शिक्षाबाट बाहिर वैकल्पिक मार्ग उपलब्ध गराउन पूर्ण अधिक सहायता प्रदान गर्दछ।

नयाँ उच्च माध्यमिक शैक्षिक प्रणाली

21 औ शताब्दीको आवश्यकता पूरा गर्न सन् 2009, सेप्टेम्बरदेखि माध्यमिक ४ मा नयाँ शैक्षिक ढाँचा (एनएस) कार्यान्वयन गरिएको छ, जसको अधीनमा सबै विद्यार्थीहरूले जनियर माध्यमिको तीन वर्ष र सिनियर माध्यमिक शिक्षाको तीन वर्षको मौका पाउँछन्।

एनएसको अधीनमा सिनियर माध्यमिक विद्यार्थीहरूले ४ बटा मुख्य विषयहरू लिनु आवश्यक हुन्छ, ती हुन्, चिनियाँ भाषा, अङ्ग्रेजी भाषा, गणित र लिबेरल स्टडिज। यसको अतिरिक्त उनीहरूले २० बटा नयाँ सिनियर माध्यमिक (एनएसएस) ऐच्छिक विषयहरूबाट अथवा विभिन्न अलाईड विषयहरू वा उनीहरूका सचि अनुसार ६ बटा भाषाका विषयहरूबाट २ वा ३ विषयहरू छान्न सक्छन्। मुख्य विषयहरू र ऐच्छिक विषयहरू बाहेक विद्यार्थीहरूले आफ्नो पूर्ण व्यक्तित्व विकासमा सहायता गर्न अन्य सिकाइका अनुभवहरूको साथमा नैतिक र सार्वजनिक शिक्षा, सामाजिक सेवाहरू, पेशा सम्बन्धी अनुभवहरू, सुन्दरता विकास र शारीरिक विकासको अनुभवहरू प्राप्त गर्न आवश्यक पर्दछ। अरु

तीन वर्षको सिनियर माध्यमिक शिक्षा पूरा गरिसकेपछि विद्यार्थीहरू हड्कड डिलोमा फर सेकेन्डरी एजुकेसन (HKDSE) को परीक्षा दिन्छन् र आफ्नो क्षमता पूर्ण बिस्तार दिन आफ्ना सुचिहरू र क्षमताहरू अनुसार बाटोहरू छान्छन्।

हड्कडको शिक्षाको विशिष्टता

विद्यालयका प्रकारहरू

हाल हड्कडको प्राथमिक र माध्यमिक विद्यालयहरूमा दिइएका सबै कोर्सहरू पाठ्यक्रम विकास परिषद (सीडीसी) (सरकार द्वारा स्थापना गरिएको सल्लाहकार विभाग) ले तयार गरेको हो र इडीबीद्वारा स्कुलहरूमा प्रयोग गर्नको लागि सिफारिस गरि एको थिए। सीडीसीद्वारा तयार गरिएको प्राथमिक र माध्यमिक स्कुलहरूले प्रदान गर्ने पाठ्यक्रमलाई चार मुख्य भागहरूमा विभाजन गर्न सकिन्छ;

- इडीबीद्वारा संचालित सरकारी स्कुलहरू
- इडीबीद्वारा अनुमति दिइएका तर स्कुल स्पोन्सरीड विभागहरूले संचालन गरेका स्कुलहरू
- सोझै अनुदान प्राप्त स्कुलहरू, जससँग पाठ्यक्रम ढाँचामा र पठनपाठन शुल्क लिनेमावृत्तर लचिलोपन हुन्छ अनि
- केही गैरसरकारी स्कुलहरू

अरु अन्तर्राष्ट्रिय स्कुलहरू र केही सोझै अनुदान प्राप्त स्कुलहरू र गैरसरकारी स्कुलहरूले विद्यार्थीहरूलाई अन्य पाठ्यक्रम प्रदान गर्दछ।

अन्तर्राष्ट्रिय विद्यालयहरूले गैर-स्थानीय पाठ्यक्रम विशेष गरि हड्कडमा बस्तै आएका प्रवासी र विदेशवाट फर्केका बालबालिकाका लागि उपलब्ध गराउँछन्। अन्तर्राष्ट्रिय विद्यालयका विद्यार्थीहरू स्थानीय सार्वजनिक परीक्षाहरूमा बस्तैनन्। हालमा

48 अन्तर्राष्ट्रिय विद्यालयहरू अनि १ विशिष्ट अन्तर्राष्ट्रिय स्कूल (ईएसएफ संचालित १५ बटा स्कूलहरू सहित) ले विभिन्न पाठ्यक्रमहरू लगायत, अमेरीका, अष्ट्रेलिया, युनाइटेड किङ्डम, क्यानडा, फान्स, जर्मनी, जापान, कोरिया र सिंगापुर तथा इन्टर्नासिनल बक्कालरिएट प्रोग्रामका पाठ्यक्रमहरू पनि उपलब्ध गराउँछन्। विभिन्न भाषाका पाठ्यक्रमहरू भएको अवस्थामा विद्यालयहरूले अंग्रेजी, फ्रेन्च, जर्मन, कोरियन र जापानिज जस्ता विभिन्न माध्यममा पढाउने व्यवस्था गरेका हुन्छन्।

माध्यमिक

इडीबील ६ देखि १५ वर्षसम्मका बालबालिकालाई निःशुल्क नौवर्ष निःशुल्क विश्वव्यापी आधारभूत शिक्षा उपलब्ध गराउँछ। माथि दिइएका उमेरका आफ्ना बालबालिकाहरूले नियमित रूपले विद्यालय गएका छन् भनेर निश्चित गर्ने अभिभावकहरूको मुख्य जिम्मेवारी हो।

सन् 2008/09 सालको सुरुवातदेखि सरकारले सिनियर माध्यमिक शिक्षा समावेश गर्न निःशुल्क शिक्षा फैलाएको छ, जुन सार्वजनिक क्षेत्रका माध्यमिक विद्यालयहरूद्वारा प्रदान गरिएको छ।

शिक्षा अध्यादेश (Education Ordinance), उपधारा 74, खण्ड 279 ले स्थायी सचिवलाई विना उचित कारण आफ्ना बालबालिकाहरूलाई विद्यालय नपठाउने अभिभावकहरूलाई उपस्थित गराउन आदेश दिने अधिकार प्रदान गरेको छ। उपधारा

हड्कडको शिक्षाको विशिष्टता

78 अनुसार कुनै अभिभावकले उचित कारण बिना उक्त आदेश पालन गरेनन् भने र उनीहरू दोषी सिद्ध भएको खण्डमा 3 तहको जरिवाना अनि^३ 3 महिनासम्मको जेल सजाय भोगन सक्नेछन् ।

पढाइको माध्यम

हड्कडमा दुवै प्राथमिक र माध्यमिक विद्यालयहरूमा अङ्गेजी भाषालाई मुख्य विषयको रूपमा सिकाइन्छ । धेरैजसो सरकारी र सहायता गरिएको प्राथमिक विद्यालयहरूले अङ्गेजी भाषाको विषयमा बाहेक सिकाउने विषयमा पढाउने माध्यम (MOI) को रूपमा मातृभाषा प्रयोग गर्दछ । जबकि माध्यमिक विद्यालयहरूमा सन् 2010/11 ऐक्षिक वर्षदेखि राष्ट्रीय एमओआइ व्यवस्थाहरूको अन्तर्गत माध्यमिक 1 बाट कार्यान्वयन भएको थियो, आफ्नो आफ्नो विद्यालयको परिस्थिति अनुसार^४ विद्यालयहरूले विद्यालयमा एमओआइ व्यवस्थाहरू लिने अनुमति दिइएको छ ।

माध्यमिक विद्यालयहरूमा विद्यार्थीहरूको सिक्ने आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न उपयुक्त शिक्षण कौशलहरूमा योजनावद्व तरिकाले विद्यालयहरूको एमओआइ व्यवस्थाहरूमा विविधता आएको छ ।

सीप शिक्षा

इंडीसीद्वारा दिइएको प्रतिभाशाली शिक्षाको (Gifted Education) उच्च विद्यालयहरूलाई सहायता प्रदान गर्नु हो ताकि विद्यालयहरूले प्रतिभाशाली विद्यार्थीहरूलाई पूर्णरूपमा प्रभावशाली बनाउन पद्धतिगत र कौशलपूर्णरूपले तिनीहरूलाई उचित शिक्षाका अवसरहरू उपलब्ध गराउँदै उनीहरूको पूर्ण अन्वेषण र विकास गर्नु हो । हड्कडमा अति प्रतिभाशाली शिक्षा (जेहेन्दार विद्यार्थीका लागि शिक्षा) को लागि तीन तहका कार्यविधि लागु गरि एको छ, जसमा सबै कक्षामा (विद्यालय आधारित) (whole-class) केही कमजोरीलाई छानेर (विद्यालय आधारित) (pull-out) तथा केहीलाई बाहिर लगेर (off-site) सहयोग गर्दछन् । यी सहयोगहरूले विद्यार्थीहरूलाई सुलभ पढाइ र सिकाइको बातावरणमा उनीहरूका सामर्थ्यलाई पूर्णरूपमा विकसित बनाउन सक्षम बनाउँछन् ।

तीन प्रकारका प्रभावकारी शिक्षाका कार्यक्रमहरू छन्, ती हुन्: विस्तृत (बढी गहिराइसम्म), विद्वि (बढी चौडाइसम्म) र तित्र गति (द्रुत चाल) । यी कार्यक्रमहरूले अभिवृद्धिका लागि (सामान्य कुराहरू) समेतनुका साथै विशेष शिक्षा क्षेत्रहरूमा चाहिने कुराहरू प्रदान गर्दछन् अनि निर्दिष्ट शिक्षा ग्रहण गर्ने क्षेत्रहरू/विषयहरू (विषय/ज्ञान केन्द्रित) शिक्षाहरू ग्रहण गर्ने प्रयोजनहरूको आवश्यकताको पूर्ति उपलब्ध गराउँछ । शिक्षण सामग्रीहरू थपघट र सुधार विद्यार्थीको असता, गुण र आवश्यकताका आधारमा गर्न सकिन्छ ।

हड्कडको शिक्षाको विशिष्टता

विषेश शिक्षा

हाल हड्कडमा ६० वटा अनुदान प्राप्त विद्यालयहरू छन्, जुन इंडीबी (EDB) बाट अनुदानित र संचालक समूहहरूबाट संचालित छन् । उनीहरूले कम देख्ने, कम सुन्ने, शारीरिक रूपमा असक्षम, मानसिक चेतना कमी अथवा चरम आवेगमा आउने बानी व्योहारा सम्बन्धी भएका कठिनाइहरू र लामो समयदेवि अस्पतालमा उपचारको लागि भर्ना भएका बालबालिकाको लागि ठाउँ उपलब्ध गर्दछन् ।

यसमाझ, विद्यार्थीहरूका इंडीबीले विशेष शैक्षिक आवश्यकता भएका विद्यार्थीहरूका लागि सहायता गर्न साधारण विद्यालयहरूमा अतिरिक्त सोतहरू, शिक्षक तालिम र पेशागत सहायता प्रदान गरी एकिकृत शिक्षा कार्यान्वयन गर्दछ । विद्यार्थीको आवश्यकताको लागि दिन पूर्ण विद्यालय पहुँच लागु गर्न विद्यालयहरूलाई उत्साह दिइएको छ ।

उच्च र पोस्ट-माध्यमिक शिक्षा

नयाँ माध्यमिक पाठ्यक्रम पूरा गरिसकेपछि योग्य विद्यार्थीले सार्वजनिक सहायता र आफ्नो आर्थिक पोस्ट माध्यमिक संस्था द्वारा दिइएको स्नातक तह र सह-डिप्री तहमा पोस्ट माध्यमिक कार्यक्रमहरूमा अगाडि जान सक्छ । अधिक जानकारीहरू विश्वविद्यालय कार्यक्रमहरूमा भर्ना हुने प्रणालीको वेबसाइट (<http://www.jupas.edu.hk>) र परिचित पोस्ट माध्यमिक कार्यक्रमको लागि जानकारीको पोर्टल (<http://www.ipass.gov.hk>) मा उपलब्ध छ ।

पेशागत शिक्षा र अध्ययनका अन्य अवसरहरू

दुई वर्षको उच्च माध्यमिक शिक्षाको पाठ्यक्रम सकिएपछि विद्यार्थीहरूले आफ्नो स्तर बढाउन माध्यमिक ६ अथवा “प्रारम्भिक स्नातक”, “स्नातक” उच्च स्नातक” (Diploma and Higher Diploma) हड्कड व्यवसायिक शिक्षा संस्थाद्वारा उपलब्ध गरि एका विषयहरू छान वा भर्ना हुन सक्छन् र व्यापारिक तथा सूचनामूलक पद्धति र व्यावसायिक तालिम समिति (व्य.ता.स.) {Vocational Training Council (VTC)} का अनुसार उनीहरूले “व्यवसायिक अध्ययनमा स्नातक” (Diploma in Vocational Studies) गर्न सक्नेछन् र अन्य उच्चोगहरूमा व्यवसायिक प्रमाणपत्रक विषयहरू व्या.ता.स (VTC) युवा कलेज तथा प्रशिक्षण विकास केन्द्रहरूद्वारा उपलब्ध गरिएका छन् ।

अरू पढाइका अवसरहरू “अल्पसंख्यक परियोजना”, (Ethnic Minority Project) भीटीसीद्वारा संचालित गरिएका र “युवा प्रारम्भिक-रोजार प्रशिक्षण कार्यक्रम” (Youth Pre-employment Training Programme) र श्रम विभाग (Labour Department) द्वारा संचालित “युवा कामको अनुभव तथा प्रशिक्षण योजना” (Youth Work Experience and Training Scheme) आदि समावेश छन् ।

